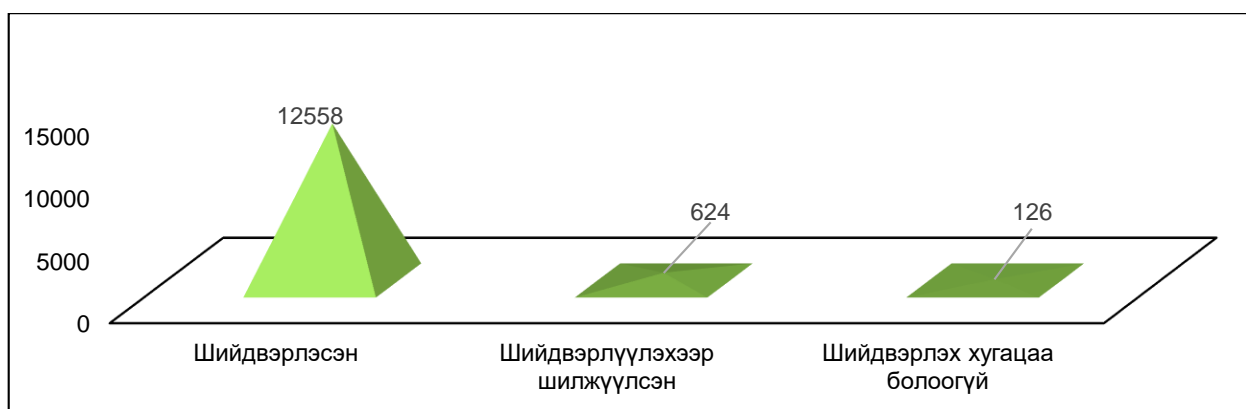
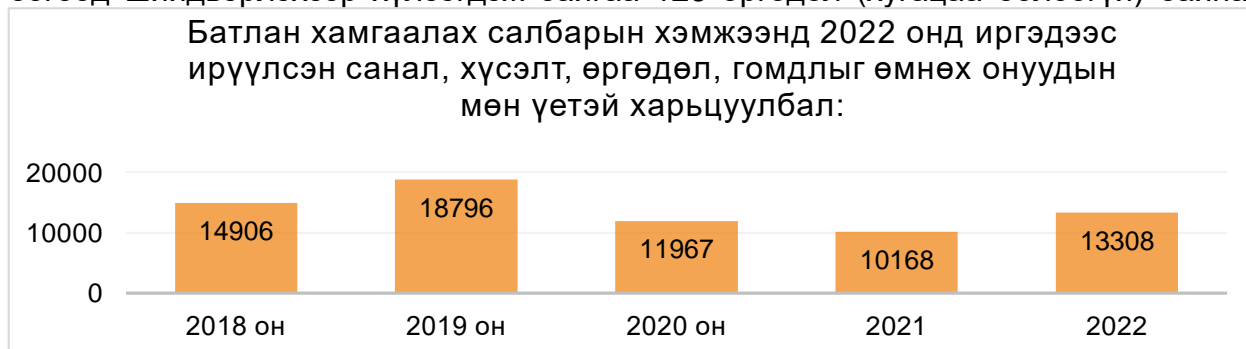

2022 ОНД БАТЛАН ХАМГААЛАХ САЛБАРЫН ХЭМЖЭЭНД ИРГЭДЭЭС ИРҮҮЛСЭН ӨРГӨДӨЛ, ГОМДЛЫГ ШИЙДВЭРЛЭСЭН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН ТАЙЛАН

Иргэдээс төрийн байгууллага, албан тушаалтанд гаргасан өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэх тухай хууль, “Иргэдийн өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэхтэй холбогдсон зарим арга хэмжээний тухай” Засгийн газрын 2005 оны 67 дугаар тогтоол, Батлан хамгаалахын сайдын 2017 оны А/121 дүгээр тушаалыг тус тус мөрдлөг болгон салбарын хэмжээнд цэргийн алба хаагчид, бэлтгэл болон чөлөөнд байгаа офицер, ахлагч, ажилтан албан хаагчид, иргэдээс ирүүлсэн өргөдөл, гомдлыг хүлээн авч, зохих шийдвэр гаргуулан, хуулийн хугацаанд нь хариуг өгч ажиллалаа.

Нэг. Батлан хамгаалах салбарын хэмжээнд өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэсэн талаар:

2022 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн байдлаар иргэдээс 13308 өргөдөл, гомдол ирүүлснээс 12558 өргөдлийг хуулийн хугацаанд нь шийдвэрлэж, хэрэгжилт 94,3 хувьтай байна. Өнөөдрийн байдлаар харьяаллын дагуу холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд 624 өргөдөл, гомдол, санал, хүсэлтийг шилжүүлсэн байгаа бөгөөд шийдвэрлэхээр хүлээгдэж байгаа 126 өргөдөл (хугацаа болоогүй) байна.

Албан хаагчид, иргэдээс ирүүлсэн өргөдөл, гомдол, санал, хүсэлтийг нийт 5 сувгаар (иргэдийг хүлээн авах байранд биечлэн; 458929 дугаарын утсаар; Засгийн газрын иргэд, олон нийттэй харилцах “11-11” төвөөс хуваарилагдаж ирсэн; “Батлан хамгаалах-Иргэний хяналт”-ын 1800-1144 тусгай дугаараар; шуудангаар; яамны цахим хуудас, олон нийтийн сүлжээ, албаны цахим хаягаар) хүлээн авч, бүртгэл хөтлөлтийг хийн холбогдох байгууллага, албан тушаалтнуудад танилцуулан шийдвэрлүүлж, хариуг хүргүүлэн ажилласан болно.

Иргэдээс ирүүлсэн өргөдөл, гомдол, санал, хүсэлтийн тоог хүлээн авсан сувгуудаар нь ангилбал:

- 12557 буюу 94,3 хувь нь бичгээр;

- 164 буюу 1,2 хувь нь “Батлан хамгаалах-Иргэний хяналт”-ын 1800-1144 тусгай дугаараар;
- 276 буюу 2,0 хувь нь цахимаар;
- 87 буюу 0,06 хувь нь ЗГ-ын иргэд, олон нийттэй харилцах “11-11” төвөөс;
- 224 буюу 1,6 хувь нь биечлэн уулзсан

Өргөдлийг агуулгаар нь ангилбал:

1. Нийгмийн хамгааллын асуудлаар	4907 буюу 36,8 хувь;
2. Ажлын байртай холбоотой асуудлаар	3939 буюу 29,5 хувь;
3. Гадаад, дотоодын их, дээд сургуульд суралцах	417 буюу 3,1 хувь;
4. ЭДА-ны сонгон шалгаруулалттай холбоотой	909 буюу 6,8 хувь;
5. Ахмад дайчинтай холбоотой асуудлаар	51 буюу 0,3 хувь;
6. Бусад 3085 буюу 23,1 хувийг тус тус эзэлж байна.	

Ирүүлсэн санал, хүсэлт, өргөдөл, гомдлын дийлэнх буюу 73,1 хувийг цэргийн алба хаагчид бэлтгэл болон чөлөөнд байгаа офицер, ахлагч, ажилтан алба хаагчдаас ирүүлсэн нийгмийн хамгааллын асуудал, ажлын байр, энхийг дэмжих ажиллагаанд үүрэг гүйцэтгэхийг хүссэн өргөдөл эзэлж байгаа юм.

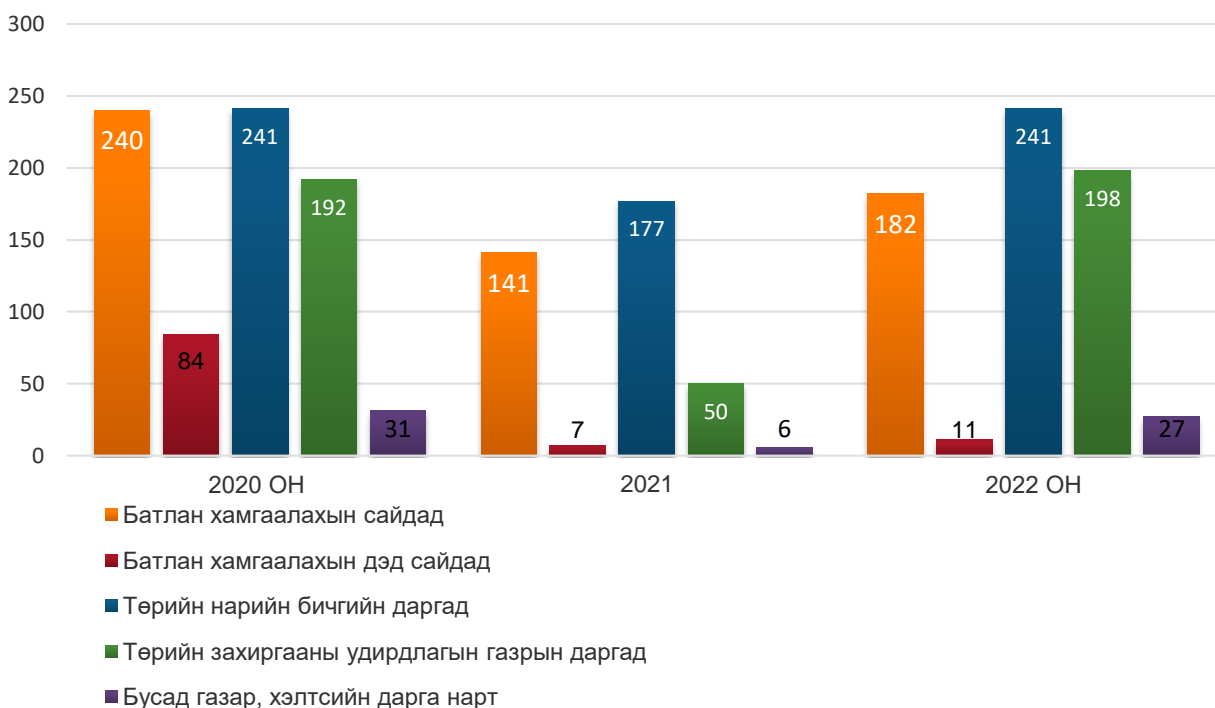
Нийгмийн асуудлаа шийдвэрлүүлэхээр ирүүлсэн өргөдлийг судлан үзэхэд тодорхой хугацаа шаардсан, тухай бүрт нь шийдвэрлэхэд хүндрэлтэй (албан тушаалын орон сууц олгуулах, мөнгөн дэмжлэг хүссэн г.м) өргөдлүүд байгаа бөгөөд коронавируст цар тахлын нөхцөл байдалтай холбогдуулан Батлан хамгаалах салбарын хэмжээнд 2024 он хүртэл шинээр орон сууц барих төсөв батлагдаагүй тухай тайлбарлаж, хариуг хүргүүлсэн байна.

Хоёр. Батлан хамгаалах яаманд иргэдээс ирүүлсэн өргөдөл,
гомдол, санал, хүсэлтийг шийдвэрлэсэн талаар:

Батлан хамгаалах яамны удирдлагад хандаж иргэдээс 659 өргөдөл, гомдол, санал, хүсэлт ирүүлснээс 659 өргөдлийг хугацаанд нь шийдвэрлэж, 15 өргөдлийг харьяаллын дагуу холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд шилжүүлэн өгсөн ба хэрэгжилт 96.0 хувьтай байна. 2022 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн байдлаар (Цэргийн алба хаасны тэтгэвэр тогтоолгох болон цэргийн алба хаах хугацааг сунгуулах) 10 өргөдлийг 2023 онд Төрийн албаны салбар зөвлөлийн нэгдүгээр хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлэхээр ажиллаж байна.

Иргэдээс ирүүлсэн өргөдөл, гомдол, санал, хүсэлтийг албан тушаалтнуудад хандаж гаргаснаар нь харуулбал:

- Батлан хамгаалахын сайдад	182 буюу 27,6 хувь;
- Батлан хамгаалахын дэд сайдад	11 буюу 1,6 хувь;
- Төрийн нарийн бичгийн даргад	241 буюу 36,5 хувь;
- Төрийн захиргааны удирдлагын газрын даргад	198 буюу 30,0 хувь;
- Бусад газар, хэлтсийн дарга нарт хаяглагдан ирсэн байна.	27 буюу 4,0 хувь нь

Гурав. “Батлан хамгаалах-Иргэний хяналт”-ын 1800-1144 тусгай дугаарт иргэдээс ирүүлсэн санал, хүсэлт, мэдээллийг шийдвэрлэсэн талаар:

Батлан хамгаалах, Зэвсэгт хүчний үйл ажиллагаа, цэргийн жинхэнэ алба хаагчидтай холбоотой бүхий л төрлийн санал, хүсэлт, мэдээллийг 24 цаг тасралтгүй хүлээн авч байгаа бөгөөд 2022 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн байдлаар “Батлан хамгаалах-Иргэний хяналт” 1800-1144 тусгай дугаарт 164 дуудлага ирүүлснийг 100 хувь шийдвэрлэсэн.

Дөрөв. Бусад байгууллагаас харьяаллын дагуу уламжлан ирсэн өргөдөл, гомдол, санал, хүсэлтийг шийдвэрлэсэн талаар:

Монгол Улсын Их Хурал, Ерөнхийлөгчийн Тамгын газар, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар, яамны харьяа байгууллагуудаас 2022 онд нийт 32 өргөдөл, гомдол шилжин ирснийг судлан үзэж, хууль тогтоомжид нийцүүлэн холбогдох арга хэмжээг авч, хариуг хугацаанд нь өгч ажиллалаа. Үүнд:

- ҮАБЗ-ийн Нарийн бичгийн даргаас 1 буюу 3,1 хувь;
- Монгол Улсын Их Хурлын даргаас 1 буюу 3,1 хувь;
- Монгол Улсын Их Хурлын гишүүдээс 5 буюу 15,6 хувь;
- Ерөнхийлөгчийн Тамгын газраас 10 буюу 31,2 хувь;
- ЗГХЭГ-аас 3 буюу 9,3 хувь;
- МУБШУ-ийн сайдаас 1 буюу 3,1 хувь;
- БХЯ-ны харьяа байгууллагаас 11 буюу 34,3 өргөдөл, гомдол шилжин ирсэн.

Тав. Өргөдөл гомдол, санал, хүсэлтийг хүлээн авах, шийдвэрлэх хугацааг багасгах, ил тод, нээлттэй байдлыг хангах талаар:

Монгол Улсын Засгийн газрын 2009 оны 143 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Ил тод байдлыг илтгэх шалгуур үзүүлэлт”-д заасны дагуу иргэдээс ирүүлсэн өргөдөл гомдол, санал, хүсэлтийг богино хугацаанд шийдвэрлүүлж, хуулийн хугацаанд хариуг нь өгөхөд анхаарал хандуулан ажиллаж байна.

Иргэд, албан тушаалтнуудаас ирүүлсэн өргөдөл, гомдлын хариуг ихэвчлэн албан бичгээр, шаардлагатай тохиолдолд биечлэн амаар, үүрэн холбоогоор аль болох түргэн шуурхай хүргэх хэлбэрийг сонгон ажиллаж байна.

Зургаа. Засгийн газрын иргэд, олон нийттэй харилцах “11-11” төвөөс хуваарилагдаж ирсэн санал, хүсэлт, гомдлыг шийдвэрлэсэн талаар:

2022 онд Монгол Улсын Засгийн газрын иргэд, олон нийттэй харилцах “11-11” төвөөс 3 талархал, 63 хүсэлт, 21 гомдол хуваарилагдан ирсэн байна. Тус төвөөс хуваарилагдаж ирүүлсэн өргөдөл, гомдол, хүсэлтийг тухай бүрт нь хүлээн авч тодотгон, холбогдох арга хэмжээг авч, хариуг өгч ажиллаж байна.

Мөн Засгийн газрын 2005 оны “Иргэдийн өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэхтэй холбогдсон зарим арга хэмжээний тухай” 67 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг хангаж, ЗГХЭГ-аас шилжүүлсэн өргөдөл, гомдлын шийдвэрлэлтэд дүн шинжилгээ хийж, мэдээлэл, танилцуулга бэлтгэн улирал, хагас, бүтэн жилээр тайланг гарган, тогтмол хүргүүлэн ажилласан.

Долоо. Байлдаанд оролцсон ахмад дайчид, тэтгэвэр, чөлөөнд байгаа ахмад дайчид, тэдгээрийн гэр бүлээс ирүүлсэн хүсэлтийг судлан нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэсэн талаар:

Алдар цолтон, ахмад настанд төрөөс нэмэгдэл, хөнгөлөлт олгох тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1-д заасны дагуу Монгол Улсын баатар, Хөдөлмөрийн баатар, Ардын болон гавьяат цолтон, Төрийн шагналт, Төрийн соёрхолт, Ахмад дайчин, Улсын ударник, Хувьсгалт тэмцлийн ахмад зүтгэлтэн, Монгол Улсын Үндсэн хуулийг хэлэлцэж, баталсан /1990-1992 он/ Ардын Их Хурлын депутат, Улсын Бага Хурлын гишүүдэд сар бүр нэмэгдэл олгодог.

Монгол Улсын 2021 оны Төсвийн тухай хуулиар уг нэмэгдлийн санхүүжилтийг нийгмийн халамжийн сангаас хасч, тухайн ахмад настны шагнагдсан алдар цолны харьяалах салбарын Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн багцад тусган баталсны дагуу Батлан хамгаалах салбарын харьяаны 62 алдар цолтон, ахмад настуудад нэмэгдэл мөнгөн дэмжлэгийг хуулийн дагуу сар бүр олгож байна.

2022 онд 1939 оны Халхын голын дайн, 1940-1948 онд Улсын баруун хилд болсон зэвсэгт тулгаралтад оролцсон ахмад дайчин Далхын Лувсанренчин, Тангаагийн Бадарч, Чойжилын Лувсандорж, Гүрсэдийн Баарай, 1945 оны Чөлөөлөх дайнд оролцсон ахмад дайчин Галсанцэрэнгийн Цэрэнлхам, Төмөрийн Бат-Очир нар зуурдаар нас барсан тул тэдний ар гэрт 100,000 (нэг зуун мянга) төгрөг, нийт 600,000 (таван зуун мянга) төгрөгийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу олгосон.

Найм. Батлан хамгаалах, Зэвсэгт хүчний зарим алба хаагчдын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэсэн байдлын талаар:

Батлан хамгаалахын сайдын 2020 оны А/25 дугаар тушаалаар батлагдсан “Бэлтгэл болон чөлөөнд байгаа Монгол Улсын генерал цолтонд орон сууц, түүний үнийн дүнтэй дүйцэхүйц хэмжээний мөнгөн дэмжлэг үзүүлэх журам”-ыг үндэслэн Монгол төрийн батлан хамгаалах бодлого, цэргийн шинэчлэлийн бодлогыг амжилттай хэрэгжүүлж, орчин цагийн Зэвсэгт хүчнийг хөгжүүлэхэд үнэтэй хувь нэмэр оруулсан чөлөөнд байгаа хошууч генерал Тавхайн Баатар, чөлөөнд байгаа

хошууч генерал Дашийн Магмаржав нарт орон сууцны дэмжлэг үзүүлэх зориулалтаар тус бүр 40 сая төгрөг, мөн БХЯ-ны СБТГ-ын Орон нутгийн хамгаалалт, улсын дайчилгааны хэлтсийн дарга хурандаа Дашзэвэгийн Энхсайхан нь ОХУ-д эмчилгээний зардалд зориулж 30 сая төгрөг, мөн сайдын ажлын албаны сайдын хэвлэлийн төлөөлөгч Нарантуяагийн Ангарагт хагалгааны зардалд зориулж 4,2 сая төгрөгийн буцалтгүй тусламжийг тус тус олгосон.

Батлан хамгаалах яамны нийгмийн хамгааллын хөтөлбөрийн хүрээнд Монгол цэргийн өдөр, Зэвсэгт хүчний 101 жилийн ойг тохиолдуулан Батлан хамгаалах яам, Зэвсэгт хүчний нэгтгэл, анги байгууллагаас өөрийн орон гэргүй, түрээсийн орон сууцанд амьдардаг, ар гэр нь гал түймэрт өртсөн болон нэн шаардлагатай байгаа гэр хүссэн нийт 30 алба хаагчид, ахмад настанд иж бүрэн 5 ханатай гэрийг хүлээлгэн өгсөн.

Зэвсэгт хүчний Агаарын цэргийн командлалын харьяа Зэвсэгт хүчний 325 дугаар ангийн 305, 321, 328 дугаар тусгай ротуудад албан тушаалын 8 айлын нийт 24 айлын орон сууцыг шинээр барьж ашиглалтанд оруулж офицер, ахлагч нарын нийгмийн хамгаалалд дэмжлэг үзүүлэн ажилласан.

Мөн Зэвсэгт хүчний 065 дугаар ангийн 085, 325 дугаар тусгай ротуудын байрны халаалтыг орон нутгийн төвлөрсөн халаалтын системд холбож офицер, ахлагч, ажилтан алба хаагчдын ажиллаж амьдрах таатай орчин нөхцлийг бүрдүүлэн ажилласан байна.

Дүгнэлт:

2022 оны жилийн эцсийн байдлаар Батлан хамгаалах салбарт алба хааж буй цэргийн алба хаагчид, бэлтгэл болон чөлөөнд байгаа генерал, офицер, ахлагч, ажилтан албан хаагчид, дайнд оролцсон ахмад дайчдын ар гэр болон иргэдээс ирүүлсэн өргөдөл, гомдол, санал, хүсэлтийг хүлээн авч, зохих шийдвэрийг гаргуулан, хуулийн хугацаанд хариуг шуурхай өгөх арга хэмжээг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулж өргөдөл, гомдол, санал хүсэлт гаргах, шийдвэрлэлтийн үйл явцыг хянах бололцоогоор хангах зорилгоор өргөдөл, гомдлын бүртгэлийг цахим системд шилжүүлэлээ.

Батлан хамгаалах яам, албан хаагчдын нийгмийн хамгааллыг сайжруулах зорилтыг зохих түвшинд хангасан гэж үзэж байна.

БАТЛАН ХАМГААЛАХ ЯАМ

БАТЛАН ХАМГААЛАХ ЯАМ, ХАРЬЯА БАЙГУУЛЛАГУУДАД 2022 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦЭСТ
ИРГЭДЭЭС ИРҮҮЛСЭН ӨРГӨДӨЛ, ГОМДЛЫН ШИЙДВЭРЛЭЛТИЙН БАЙДАЛ

№	Байгууллагын нэр	Нийт ирсэн өргөдөл, гомдлын тоо	Шийдвэрлэлт			Хугацаа болоогүй	Шийдвэрлэлт
			Шийдвэрлэж хариу өгсөн	Бусад байгууллагад шилжүүлсэн	Хугацаа хэтрүүлж шийдвэрлэсэн		
1	БХЯ	13308	12558	624	0	126	94,3%

БАТЛАН ХАМГААЛАХ ЯАМ, ХАРЬЯА БАЙГУУЛЛАГУУДАД 2022 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦЭСТ
ИРГЭДЭЭС ИРҮҮЛСЭН ӨРГӨДӨЛ, ГОМДОЛ, САНАЛ ХҮСЭЛТ

№	Байгууллагын нэр	Нийт ирсэн өргөдөл, гомдлын тоо	Үүнээс				
			Бичгээр	Цахим хэлбэрээр	Утсаар	Биечлэн уулзсан	Бусад
1	БХЯ	13308	12557	363	183	202	3

БАТЛАН ХАМГААЛАХ ЯАМ

**БАТЛАН ХАМГААЛАХ ЯАМ, ХАРЬЯА БАЙГУУЛЛАГУУДАД 2022 ОНЫ ЖИЛИЙН
ЭЦСИЙН ИРГЭДЭЭС ИРҮҮЛСЭН ӨРГӨДӨЛ, ГОМДЛЫГ ТӨРЛӨӨР НЬ
АНГИЛСАН БАЙДАЛ**

	Нийт 13308 өргөдлөөс:	
	Хүсэлт	13219 /99,3%/
	Санал	63 /0,47%/
	Гомдол	21 /0,15%/
	Талархал	5 /0,03%/
	Нийгмийн хамгааллын асуудлаар	4907/36,8%/
	Ажлын байртай холбоотой асуудлаар	3939 /29,5%/
	ЭДА-ны сонгон шалгаруулалттай холбоотой	909 буюу /6,8/
	Сургалттай холбоотой асуудлаар	417 /3,1%/
	Ахмад дайчинтай холбоотой асуудлаар	51 /0,3%/
	Бусад	3085 /23,1%/
/БАТЛАН ХАМГААЛАХ ЯАМ/	Байгууллагын стратеги төлөвлөгөөнд тусгасны дагуу Батлан хамгаалах яамны харьяа 16 байгууллагад иргэдээс ирүүлсэн өргөдөл гомдол, түүнийг шийдвэрлэж буй байдлыг шалган, ирүүлсэн тайлан мэдээнд дүн шинжилгээ хийж илэрсэн зөрчил, дутагдлыг засуулж ажиллалаа.	
	Албан хаагчид, иргэдээс ирүүлсэн өргөдөл, гомдол, санал, хүсэлтийг нийт 7 сувгаар /иргэдийг хүлээн авах байранд биечлэн; 458929 дугаарын утсаар; Засгийн газрын иргэд, олон нийттэй харилцах “11-11” төвөөс хуваарилагдаж ирсэн; “Батлан хамгаалах-Иргэний хяналт”-ын 1800-1144 тусгай дугаараар; шуудангаар; яамны цахим хуудас, олон нийтийн сүлжээгээр/ хүлээн авч, бүртгэл хөтлөлтийг хийн холбогдох байгууллага, албан тушаалтнуудад танилцуулан шийдвэрлүүлж, хариуг хүргүүлэн ажилласан болно.	
	Батлан хамгаалах салбарт цэргийн алба хаагч, тэтгэвэр чөлөөнд байгаа офицер, ахлагч, ажилтан албан хаагч, иргэдээс ирүүлсэн өргөдлөөс шууд шийдвэрлэх боломжгүй удаан хугацаанд шийдвэрлэгдэх 10 өргөдөл шийдвэрлэгдээгүй хүлээгдэж байна.	
	Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.8 дэх хэсэгт заасан “Төрийн байгууллагын үйл ажиллагааны мэдээллийн ил тод байдлыг нэмэгдүүлж, иргэд олон нийтийн оролцоог хангана” гэж заасны дагуу богино хугацаанд шийдэх боломжтой өргөдлийг хуулийн хугацааг хүлээхгүйгээр богино хугацаанд шийдвэрлэн иргэнд хариу өгч ажиллаж байна. Үүний үр дүнд Батлан хамгаалах салбарт ирсэн нийт өргөдлийн 1-7 хоногт 40,6 хувийг, 8-14 хоногт 35,4 хувийг, 15-21 хоногт, 15,5 хувийг 22-30 хоногт 9,5 хувийг тус тус шийдэж хариуг өгсөн бөгөөд хуулийн хугацаа хоцроож шийдсэн өргөдөл, гомдол байхгүй байна.	
	Иргэд, албан тушаалтнуудаас ирүүлсэн өргөдөл, гомдлын хариуг ихэвчлэн албан бичгээр, шаардлагатай тохиолдолд биечлэн эсвэл харилцах утсаар аль болох түргэн шуурхай хүргэх хэлбэрийг сонгон ажилласан болно.	
Өргөдөл, гомдлын шийдвэрлэлтийн талаар "Соёмбо" сонин, байгууллагын цахим хаяг, байгууллагын мэдээллийн цагаар бие бүрэлдэхүүнд мэдээлэл хийж, албан тушаалтнуудад иргэдийн өргөдөл, гомдлыг хуулийн дагуу, цаг хугацаанд нь шийдвэрлэж ажиллах талаар тодорхой үүрэг өгч, биелэлтэд хяналт тавин ажиллаж байна.		
Тус яамны харьяа байгууллагын өргөдөл гомдол хариуцсан албан тушаалтан өөрчлөгдөх тохиолдолд бүрт шинээр томилогдсон ажилтанд "Иргэдээс төрийн байгууллага, албан тушаалтанд гаргасан өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэх тухай" хууль болон журмыг танилцуулан тайлан мэдээ гаргах талаар мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажиллаж байна.		